

GRADIVO ZA MEDIJE

NOVINARSKA KONFERENCA
5. oktober 2007

OSREDNJA TEMA
OTVORITEV NOVIH PRIZVODNIH PROSTOROV IN
NOVIH POLNILNIH LINIJ OB
55. OBLETNICI PODJETJA DANA

DANA SKOZI ČAS

V dobrega pol stoletja je Dana iz male delovne organizacije zrasla v ugledno prepoznavno podjetje. Z uporabo ekološko neoporečne tehnologije trgu ponujamo pijače najvišje kakovosti.

Razvoj blagovnih znamk je povezan z razvojem in spreminjanjem proizvodnega programa.

1952 – 1970 Začetek proizvodnje močne alkoholne pijače	Začetnim produktom sadjevcu, slivovki, rumu in brinjevcu so se kmalu pridružili likerji iz pelina, mentola in hruške ter tudi malinov in ribezov sadni sirup. Tovarna rastlinskih specialitet Dana je v tem času kraljevala predvsem z grenčicami Hermelika, Kralj Samo in Gorjan, ponujati pa smo začeli tudi prve brezalkoholne osvežilne pijače. Leta 67 smo lansirali osvežilno gazirano pijačo Frutella. S prepoznavnim pomarančnim okusom je postala pravi hit pri otrocih in mladini.
1970 – 1987 Razširitev proizvodnje na brezalkoholne pijače	Leta 72 smo vstopili na trg polizdelkov in surovin za industrijo pijač. Matične sadne sokove, koncentrate, destilate, barve in arome smo izvažali po vsej tedanji Jugoslaviji. Uspešno smo prodajali tudi Zlati sok, nektar iz domačega sadja jagodičevja ter rdeče pese, ki smo ga polnili v steklenice in slavni doypack. Med Daninimi alkoholnimi pijačami je bil v sedemdesetih priljubljen Cynar. V osemdesetih so zasloveli emulzijski likerji Scotch cream, Coco Brasil in Čokolada, sadni likerji Kivi, Chery in Marakuja ter viski Jack&Jill.
1987 – 2005 Popolna preusmeritev v brezalkoholne pijače	Na trg smo uvedli Ledeni čaj, gazirani River in negazirane pijače Multi Dan. Tehnologija je napredovala in uvedli smo vroče polnjenje na aseptični polnilni liniji v laminatno embalažo Variopak, kasneje tudi hladno polnjenje nektarjev Dan v embalažo Combibloc .
2005 dalje Voda – vodilni izdelek	V začetku tretjega tisočletja smo svoja tržna prizadevanja prilagodili sodobnemu potrošniku, ki ga zanimata narava in zdravo življenje. Z novo polnilno linijo za polnjenje v PET embalažo in polnjenje vode Dana, upoštevanjem najstrožjih kakovostnih meril in poznavanjem kupcev smo postali sodobna tovarna, ki zaradi naravnih danosti in sodobnih procesov proizvaja najboljšo vodo, sokove in žganja.

MEJNIKI V RAZVOJU PODJETJA DANA

- 1952 - ustanovitev delovne organizacije Dana
- 1967 - pričetek polnjenja osvežilne brezalkoholne pijače Frutella
- 1970 - pričetek polnjenja sadnih sokov pod blagovno znamko Zlati sok.
- 1972 - proizvodnja najosnovnejših surovin in polizdelkov za industrijo pijač
- 1975 - proizvodnja matičnih sokov, sadnih koncentratov, destilatov, barv, past, arom in številnih drugih proizvodov
- 1995 - zagon polnilne linije za aseptično polnjenje sadnih nektarjev in sokov v laminatno Embalažo
- 1998 - preoblikovanje podjetja v delniško družbo
- 2000 - pridobitev certifikata ISO 9001 : 2000
- 2001 - zagon polnilne linije za polnjenje osvežilnih pijač v PET embalažo
- 2003 - pričetek polnjenja izvirske vode pod blagovno znamko Dana
- 2004 - pričetek polnjenja izvirske vode v galone
- 2006 - pričetek polnjenja mineralne vode pod blagovno znamko Dana
- 2007 - zagon dveh novih polnilnih linij: Sidel Combi Universal za polnjenje v PET embalažo in Stork za polnjenje v stekleno embalažo

POSLOVANJE DELNIŠKE DRUŽBE DANA

V PRVIH OSMIH MESECIH LETA 2007

Rezultati poslovanja podjetja Dana v prvih osmih mesecih leta 2007 nakazujejo uspešno poslovanje. Dosegli smo **9 milijonov evrov prihodkov**, kar je **10 odstotkov** več kot lani v istem obdobju. **Dobiček** je v prvih osmih mesecih znašal **0,5 milijona evrov** in je za **30 odstotkov manjši** kot v istem obdobju lani. Vzrok za manjši dobiček gre pripisati predvsem povečanim cenam vhodnih surovin ter dodatnim stroškom, ki so nastali zaradi zagona in testiranja novih polnilnih linij.

Povečali smo **izvoz**, kar pomeni, da je delež izvoznih prihodkov v osmih mesecih letošnjega leta znašal **preko 20 odstotkov**. Najpomembnejši trgi so Hrvaška, Nemčija in ZDA.

Količinska prodaja v litrih še vedno narašča in je v prvih osmih mesecih znašala 30 milijonov litrov, kar je **12 odstotkov več** kot v istem obdobju leta 2006. Največjo rast prodaje smo dosegli z naravno mineralno vodo Dana in vodo s sokom Dana.

Na področju investicij smo zaključili s projekti, ki smo jih pričeli izvajati v letu 2006. Za investicije smo porabili **5 milijonov evrov**:

- Zgradili smo **ново proizvodnjo halo s 1.300 m² uporabnih površin**, v katero smo preselili proizvodnjo polizdelkov, skladišče za etikete in v glavnem delu postavili **ново polnilno linijo za polnjenje v PET embalažo**, ki je že opravila vsa potrebna testiranja in je že v uporabi.
- Obnovili smo del obstoječe proizvodnje hale, kjer smo postavili **polnilno linijo za polnjenje v stekleno embalažo**. Polnilna linija je v zaključni fazi testiranja.

S temi investicijami smo v Dani zaključili ciklus povečanja kapacitet proizvodnje in izboljšanja standarda kvalitete polnjenja izdelkov.

Zastavljeni cilji, ki smo se jih zadali za širitev in posodobitev podjetja, zahtevajo tudi stabilno in uravnoteženo kadrovske politiko. V delniški družbi Dana je bilo konec leta 2006 zaposlenih 122 ljudi. V celem letu 2007 bomo, po nekaj letih stalnega zmanjševanja števila zaposlenih, na novo zaposlili šest sodelavcev, kar bo konec leta 2007 predstavljalo povečanje zaposlenosti v primerjavi z letom 2006 za pet odstotkov.

Ugled in prepoznavnost družbe in blagovne znamke Dana dvigujemo tudi s predstavitvami svojih izdelkov vsem ciljnim javnostim preko sejmskih nastopov in različnih razstav. Tako smo se letošnjega maja v okviru Gospodarske zbornice Slovenije udeležili sejma PLMA v Amsterdamu, v času od 4. do 7. oktobra 2007 pa v sodelovanju z Združenjem polnilcev embaliranih vod razstavljamo na sejmu Narava – zdravje 2007 na Gospodarskem razstavišču.

Junija 2007 smo sodelovali tudi na mednarodnem ocenjevanju sadnih sokov, brezalkoholnih pijač in predpakiranih vod pod okriljem 45. mednarodnega kmetijsko - živilskega sejma na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni. Letošnji je bil že 11 po vrsti. Na ocenjevanju je sodelovalo 10 proizvajalcev, strokovna komisija je ocenila 54 vzorcev. Dana je sodelovala z dvema izdelkoma: za Dana s sokom pomaranče & ameriški slamnik smo prejeli **zlato medaljo** in ravno tako za mineralno vodo Dana.

V podjetju Dana podpiramo športne in izobraževalne dejavnosti. Tako v šolskem letu 2007/2008 skupaj z Media športom sodelujemo v projektu fundacije Pismo srca, ki spodbuja mlade, socialno ogrožene in posebej nadarjene učence, ki se odlikujejo na področju športa, kulture, umetnosti ali ekologije. Na osnovi tega sodelovanja je delniška družba Dana **donirala štipendijo učencu Andreju Tomšiču**, ki obiskuje Osnovno šolo Mirna.

INVESTICIJI V NOVI POLNILNI LINIJI

Naložbe v nove proizvodne prostore in novi polnilni liniji omogočajo podjetju Dana ustvarjati nove konkurenčne prednosti. V podjetju se zavedamo odgovornosti, ki jo nosimo, zato ji posvečamo veliko pozornost. Naša odgovornost se odraža v skrbi za zdravje in kakovost življenja ljudi. Nalogo uresničujemo z razvojem novih izdelkov, ki so plod lastnega znanja, z inovativnimi rešitvami ter z načrtnim vlaganjem v širitev in posodabljanje proizvodne zmogljivosti. Z namenom povečati proizvodne zmogljivosti in doseči večjo prilagodljivost proizvodnje ter se s tem še bolj približati našim kupcem smo v letu 2006 pričeli z investicijo v dve novi polnilni liniji:

- polnilna linija Sidel Combi Universal za polnjenje vod, vod Dana s sokom in osvežilnih pijač, s kapaciteto 10800 enot/uro in
- polnilna linija Stork za polnjenje sokov in nektarjev v stekleno embalažo, s kapaciteto 5000 enot/uro.

POLNILNA LINIJA STORK

Podjetje Dana je s ciljem, da se približa kupcem v gostinstvu in hotelirstvu investirala v polnilno linijo Stork, ki je namenjena polnjenju sokov in nektarjev v stekleno embalažo.

Polnilna linija Stork za polnjenje sokov in nektarjev v stekleno embalažo.

Prednosti polnilne linije Stork so:

- kapaciteta linije 5000 enot na uro,
- možnost polnjenja v stekleno embalažo 0,2 l in 0,75 l,
- predhodna sanitacija steklenic z vročo vodo,
- pasterizacija steklenic pred polnjenjem,
- sanitacija TWIST OFF zamaška,
- vroče polnjenje sokov in nektarjev,
- polnjenje sokov in nektarjev brez konzervansov.

POLNILNA LINIJA SIDEL COMBI UNIVERSAL

Polnilna linija je postavljena v novozgrajenem proizvodnem prostoru, zgrajenim po strogih zahtevah zagotavljanja najvišje varnosti živil. Z novo investicijo podjetje Dana ne pridobiva samo povečanje proizvodnih kapacitet, ampak tudi napredno tehnologijo, ki omogoča še višjo varnost proizvodnje živil. Polnilna linija Sidel Combi Universal je linija najnaprednejše tehnologije za polnjenje vode, vode Dana s sokom in osvežilnih pijač v PET embalažo volumna 0,5 l in 1,5 l.

Polnilna linija Sidel Combi Universal za polnjenje vod, vod Dana s sokom in osvežilnih pijač.

Prednosti polnilne linije Sidel Combi Universal so:

- kapaciteta linije 10800 enot na uro,
- UV sterilizacija navojnega dela predoblik,
- izpihovanje predoblik s sterilnim zrakom,
- combi tehnologija - direktna povezava pihalke in polnilnega stroja brez vmesnega transporterja,
- popolnoma avtomatski polnilni stroj z nadtlakom sterilnega zraka in z ločenim polnilnim delom,
- sodobna Predis tehnologija za dezinfekcijo predoblik – polnilna linija v Dani je druga linija na svetu, ki uporablja to novo dezinfekcijo predoblik,
- dezinfekcija zamaškov s Capdis tehnologijo – polnilna linija v Dani je prva Sidelova linija na svetu, ki uporablja ta način dezinfekcije zamaškov,
- popolnoma avtomatizirana in računalniško vodena polnilna linija.

GOVOR DIREKTORJA DANE MARKA HRENA

Spoštovane gospe in gospodje, spoštovani sodelavci.

Dovolite mi, da vam izrečem posebno dobrodošlico ob današnjem prazničnem dnevu. Dana v letošnjem letu praznuje petinpetdeset let. Dana je torej dama v zrelih letih. V letih svojega življenja je doživljala uspešna in manj uspešna obdobja. Bili so težki in veseli trenutki. Danes je za nas Danovce vesel, boljši trenutek na poti naše dame Dane skozi čas.

Pred tremi leti smo si v Dani zapisali desetletni cilj in naše poslanstvo. Desetletni cilj je prodati 100 milijonov litrov izdelkov in postati prvi lokalni proizvajalec negazirane vode. Naj omenim, da so bili cilji zelo ambiciozno postavljeni. Dana je pred tremi leti prodala 24 milijonov litrov izdelkov in bila z dobrim milijonom litrov prodane vode na zadnjih mestih v tem lokalnem prostoru. Naše poslanstvo pa je: Živeti zdravo življenje oziroma s svojimi izdelki in storitvami omogočati ljudem zdravo in kakovostno življenje.

V Dani smo se zavedali, da vodi do cilja, ki smo si ga zadali, težka in zahtevna pot. 100 milijonov litrov je takrat pomenilo štirikrat večjo prodajo, proizvodnjo, logistiko, itd. Potrebno je bilo narediti načrt, kako podjetje pripraviti, da bo lahko proizvedlo in prodalo takšno količino izdelkov.

V letu 2006 smo na podlagi načrtov o širitvi podjetja začeli s prvo in tudi največjo fazo in to je povečanje kapacitet proizvodnje. Naše poslanstvo, ki nas obvezuje k proizvodnji kvalitetnih izdelkov, je odigralo pomembno vlogo pri izbiri polnilnih linij. Odločili smo se, da kupimo dve polnilni liniji, in sicer eno za polnjenje v PET embalažo oziroma plastenke in eno za polnjenje v stekleno embalažo oziroma steklenice.

Za polnjenje v plastenke smo kupili polnilno linijo francoskega proizvajalca SIDEL. Kapaciteta polnjenja je 10800 enot na uro. S to linijo ne bomo pridobili samo dodatne kapacitete, temveč tudi višjo raven kakovosti polnjenja. Druga polnilna linija za polnjenje v stekleno embalažo deluje na principu vročega polnjenja, proizvajalec pa je nizozemsko podjetje Stork Food. Kapaciteta polnjenja je 5000 enot na uro. Za obe polnilni liniji smo morali pripraviti prostor, zato smo zgradili novo proizvodnjo halo v velikosti 1300 m² in

preuredili obstoječo. Vrednost investicij, ki jih bomo danes uradno namenili uporabi, je 5 milijonov evrov.

Spoštovani gostje in dragi sodelavci, danes lahko s ponosom povemo, da je Dana že sposobna proizvesti 100 milijonov litrov. Vsi skupaj se verjetno strinjate z mano, da sama proizvodnja še ne pomeni zmage, ker je vse to potrebno tudi prodati.

Kot sem že omenil, je bila prodaja v letu 2004 24 milijonov litrov izdelkov, v letošnjem letu pa pričakujemo prodajo 42 milijonov litrov. Največje zasluge za takšno rast ima vsekakor naša Naravna mineralna voda Dana.

V Dani smo prepričani, da je naša Naravna mineralna voda Dana naše največje bogastvo. Zato je deležna še posebne pozornosti. Rezultati prodaje od leta 2002 do danes dokazujejo, da so tudi naši kupci prepoznali prednosti vode Dana. V letu 2002 smo začeli iz nič, v letošnjem letu pa pričakujemo prodajo 18 milijonov litrov in smo cilj postati prvi lokalni proizvajalec negazirane vode že dosegli. S ponosom lahko povemo, da smo največji proizvajalec negazirane vode v Sloveniji. V čem je ključ uspeha? Odgovor je preprost: kvaliteta vode je naš najboljši »oglaševalec«. Velik potencial nam naša voda daje tudi pri proizvodnji drugih pijač. Zmeraj več kupcev ve, da je voda zelo pomembna sestavina tudi v 100 % soku in ostalih pijačah. Zato se je pomembno vprašati, kakšna pa je kvaliteta vode v »soku«, ki ga pijemo?

Na koncu bi se rad zahvalil vsem podjetjem in ostalim zunanjim sodelavcem, ki so sodelovali pri izvedbi tega projekta. Moja zahvala velja našemu lastniku gospodu Francu Frelihu, ki nam je omogočil in pomagal, da je podjetje zopet stopilo na pota stare slave. Zahvaljujem se tudi vsem kupcem, dobaviteljem, ljudem iz različnih institucij na lokalni in državni ravni, ki nam pomagata uresničevati naše cilje. Največja zahvala pa gre vam dragi sodelavci, ki ste in še dokazujete, da vam ni vseeno, kako naša dama Dana živi svoje življenje. Še posebej pa bi se zahvalil vsem tistim sodelavcem, ki ste neposredno sodelovali pri tej investiciji in ob tej priliki bi še posebej izpostavil vodjo tega projekta gospoda Antona Ovna.

Naj zaključim z besedami: Danovci bodimo ponosni na Dano in ta ponos nam naj ne bo nerodno pokazati tudi drugim.

GOVOR MINISTRA ZA OKOLJE IN PROSTOR JANEZA PODOBNIKA

Spoštovane gospe, spoštovani gospodje,

na Ministrstvu za okolje in prostor, ki je pristojno tudi za področje trajnostne rabe naravnih virov, namenjamo upravljanju z vodami veliko pozornost. Zavedamo se namreč pomembnosti vode kot vira zdravega življenja, saj niso redka opozorila, da bodo »vojne za naftne vire« zamenjale »vojne za vodne vire«. Opozorila izhajajo iz ocen, da včasih človek »slabo ravna z vodami« in tako na eni strani uničuje njihovo vrednost z onesnaženji, na drugi strani pa z neracionalno rabo ogroža dostopnost do zadostnih količin zdrave pitne vode vsem prebivalcem planeta.

Problematika upravljanja z vodami je v svetu dobila še večjo težo z resolucijo Generalne skupščine Združenih narodov, ki je obdobje od leta 2005 do leta 2015 razglasila za mednarodno desetletje za delovanje na področju varstva voda in mu pripela slogan: »Voda za življenje«.

V Sloveniji je gospodarska rast delno dosežena tudi na škodo okolja, na kar vpliva visoka energetska intenzivnost ter neugodne stopnje rasti emisijsko najbolj intenzivnih industrij in intenzivnega kmetijstva ter drugih sektorskih netrajnostnih politik. Skladno s Strategijo razvoja Slovenije bo Slovenija morala v obdobju do leta 2013 pričakovan gospodarski napredek in dvig blaginje doseči ob učinkovitejši rabi naravnega (okoljskega) kapitala, ohranjanju narave in dvigu kakovosti bivalnega okolja. Po letu 2010 pa bo zlasti zaradi izčrpavanja virov okolja in trajno (globalno in lokalno) nesprejemljive porabe naravnih virov in obremenjevanja na prebivalca potreben odločnejši prehod k razvojno-okoljskemu modelu okrepljene sonaravnosti in optimalnega ohranjanja okoljskega kapitala.

Vem, da se tudi v vašem podjetju tega zavedate. Eden od dokazov za to je, da je vaše podjetje aktivno tudi na področju ozaveščanja. Kot sem seznanjen, ste v preteklem šolskem letu sodelovali z nacionalno koordinacijo Zdrave in Eko šole ter mladinsko televizijsko oddajo Šport Špas v nagradnem natečaju »Voda in zdravje«. Namen natečaja je bil prav spodbuditi mlade k razmišljanju o virih pitne vode, o zavedanju njihove usahljivosti v svetu in si s tem ozavestiti nujnost njihovega ohranjanja za človeka.

Naj na tem mestu pohvalim vašo moderno polnilno linijo, na kateri poteka pred polnjenjem oblikovanje in dodatno čiščenje embalaže, kar predstavlja prednost pred običajnim postopkom, kjer se embalaža hrani na zalogo.

Prepričan sem, da boste vse svoje prednosti, s katerimi dokazujete resničnost reka, da je voda vir življenja, izkoristili tako za dobro zaposlenih kot tudi na področju družbene odgovornosti. Z uvedbo novih polnilnih linij dokazujete, da veste, kako je treba negovati kakovost vode. Naj to znanje in prizadevanje za kakovost postaneta tudi vir novih idej varovanja okolja in kakovosti življenja.

Želim vam še veliko kakovostne vode in modrih poslovnih odločitev, ki bodo v korist vam in okolju, v katerem živimo.

Hvala.